

BOMBARDEMENT VAN DRESDEN IN FEBRUARI 1945: DUIDELIJK EEN OORLOGSMISDAAD

Posted on 17. Februar 2020

Een commentaar van Hermann Ploppa.

13 februari 1945 was een dinsdag. Dus carnavalstijd in Duitsland. Carnaval ook in Dresden: "Op Vastenavond groeven de kinderen allerlei soorten maskerade uit de dozen van de oude, kleurrijke boerenkast en zwierven luidruchtig door de straten". (1) Tegelijkertijd is Victor Klemperer veroordeeld tot het verspreiden van brieven aan joodse medeburgers die op een griezelige plaats moeten zijn (2). Dit betekent niets goeds. Klemperer was vroeger hoogleraar Romantiek aan de Universiteit van Dresden. Omdat hij met een "Arische" is getrouwd, wordt hij niet naar de brandende kamers van Auschwitz gestuurd. Maar hij kan zijn werk niet doen en moet bovendien al enkele jaren een gele Joodse ster dragen.

Ondertussen vinden er vreselijke taferelen plaats op het station van Dresden, zoals Gisela Neuhaus in haar dagboek schrijft: "Het was voor mij moeilijk om mijn weg te vinden door de drukke menigte voor het station. In het station zelf liggen de vluchtelingen schouder aan schouder op de vloer. Verpakt in dekens of bedekt met jassen. Baby's en kleine kinderen schreeuwden. De moeders waren wanhopig, velen huilden, sommigen sliepen met hun knieën op hun zij. Een beeld van ellende! Het waren vluchtelingen uit Silezië. Veel families waren gescheiden. Sommige moeders schreeuwden de namen van hun kinderen luidkeels uit in de hoop ze hier in de menigte op het hoofdstation van Dresden te vinden. Ze hadden vreselijke dingen meegemaakt. (3) Over een paar uur worden de meeste van deze ongelukkigen verbrand.

Het is de eindtijd van het nazi-rijk. Het Rode Leger is net de Vistula overgestoken en is op weg naar Berlijn. Breslau is omsingeld en de nazi-terroristen hebben de bevolking uit Breslau geschopt en de stad tot vesting verklaard. De Westerse geallieerden zijn al lang geleden het Rijnland binnengedrongen. De Duitse Luftwaffe is al sinds april 1944 verslagen. De luchtverdediging functioneert nauwelijks meer. Eigenlijk ligt Duitsland open als een schuurdeur en er zijn eigenlijk maar een paar grote schermutselingen nodig om de doodssteek voor de nazi-terreur te verwerken. Toch hebben de militaire planners van de VS en Groot-Brittannië het idee geopperd om nog meer bloedige voorbeelden te geven. Hamburg, het Ruhrgebied en Berlijn stonden natuurlijk aan de horizon toen het ging om een "kolossaal bloedbad met honderdduizend doden" (4). Maar nu zou Dresden worden geraakt.

Dresden, een stad "zo afgelegen en irrelevant voor de oorlog dat het vier en een half jaar lang genegeerd werd. (5) Er waren selectieve bomaanslagen op het centraal station van Dresden, meer niet. Bunkers waren niet eens gebouwd voor de burgerbevolking van Dresden. Er was slechts één

bunker voor de nazi-regioleider Mutschmann. De familie Jäger was na de bombardementen op Operatie Gomorra van Hamburg naar Dresden verhuisd om het einde van de oorlog af te wachten. Ook de familie Koch uit Rostock, die na de fosforbommennachten naar Dresden was gevlucht, is daarheen verhuisd.

Ze voelden zich veilig in Dresden.

De nieuwe inwoners van Dresden deden hun berekeningen zonder de Britse luchtcommandant Sir Arthur Harris. Harris stelde vast dat het doel van de operaties van de Britse luchtmacht was "de vernietiging van Duitse steden, het doden van Duitse arbeiders en de ontworteling van het beschaafde leven in heel Duitsland". (6) De Duitse bevolking kon nog steeds "blij" zijn dat de Westerse geallieerden hun plannen om de Duitse steden volledig te ontvolken met gifgas niet nastreefden (7).

En zo vertrok op de avond van 13 februari 1945 een enorme Britse luchtvloot met jagers en bommenwerpers naar Dresden. De Britten komen altijd 's nachts, want hun bommenwerpers liggen technologisch ver achter op de Amerikaanse bommenwerpersvloten en zijn een relatief gemakkelijk doelwit voor een Duitse luchtverdediging (die in het geval van Dresden nu bijna niet meer bestaat). De Amerikaanse Flying Fortresses daarentegen vallen op klaarlichte dag aan vanaf een veilige hoogte en raken hun doelwitten nog preciezer dan de Britten. De Britse bommenwerpers hebben piloten nodig die bekend zijn met het gebied, die voor hen vliegen en het doelwit van het bombardement lokaliseren. Dan markeert de voorhoede het doelwit met een felgekleurde chemische stof (genaamd "kerstbomen") en beveelt de bommenwerpersvloot via ultrakorte golfradio naar het bommenwerp. Zelfs deze VHF-communicatie kan de Duitsers nog niet storen. Nu wordt Dresden gebombardeerd over twee "fans" in het hele gebied.

Tussen 22.03 en 22.28 uur wordt het eerste bommentapijt gedropt. Alles is perfect getimed: "Massavernietiging is een kwestie van millimeters, het zou niet gebeuren, bomvaten zouden lukraak op een plaats worden geladen... Het vuur moet sneller zijn dan de brandweer. Anders wordt het geen vernietigingsaanval, maar een stelletje verbrande gebieden." (6). Na de allesoverheersende Dresdeners komen ze terug uit hun kelders waar ze onderdak hadden gezocht. Maar nu komt het laatste zetje, namelijk een nieuwe aanval vanaf 1.16 uur: "Attack one chases the people into protection, attack two grabs those who have left the protection. De bescherming van de kelders is na twee uur uitgeput." (8) De familie Koch uit Rostock zit in de kelder en ziet hoe het kokend hete fosfor naar hen toe rolt. Ze weten te ontsnappen uit de kelder en uit de stad. Overal om hen heen gedroogde, gekrompen lijken, onherkenbaar misvormd. De mens bestaat voor 90 procent uit water,

en het water wordt met een halsbrekende snelheid uit het lichaam gehaald. De brandende mensen proberen uit te sterven in de Elbe, maar het Elbewater kan de lichamen niet afkoelen. Eén man is gek geworden en draagt vier poppen bij zich - het is zijn gemummificeerde familie.

Het fosforvuur spaart niemand: "Het verplegend personeel van het Johannstadt Ziekenhuis heeft de patiënten in hun dunne, gestreepte hemden geschoren en ze daar neergezet. Vrouwen die net bevallen waren, kwamen uit de polikliniek. Dit was de eerste groep die de "dubbele klap" uit hun schuilplaatsen had gehaald en ze onder zich had, blootgesteld en beschermd ... Het hoofdstation was buiten het compartiment. Het zat vol met vluchtelingen van het Oostfront. De eerste aanval had de mogelijkheid gelaten om een groter aantal passagierstreinen uit het stadsgebied te shunten, die werden teruggeroepen nadat nr. 5 (het bijbehorende Britse bommenwerpersquadron H.P.) klaar was met zijn werk. Daarna werd het hoofdstation ook een geliefd doelwit van de tweede staking." (9)

De beruchte stokbommen werden gebruikt in de tweede aanval, 650.000 daarvan alleen al in Dresden, d.w.z. één stokbom voor bijna elke Dresdener. Sommige daarvan waren uitgerust met tijdzekeringen, zodat ze niet ontploften voordat de reddingswerkzaamheden begonnen. Daarnaast zijn de brandweerlieden en paramedici nu doodgeschoten door laagvliegende vliegtuigen in het volledig weerloze stadsgebied. Tijdens de lichte uren van 14 en 15 februari hebben de Amerikaanse bommenwerpers hun aanvallen op de burgers van Dresden voortgezet.

Ten tijde van de aanval woonden er 640.000 inwoners van Dresden. Het aantal vluchtelingen kan op dat moment slechts ruw geschat worden. Men gaat uit van een aantal tussen de 150.000 en 350.000 "gasten". A, zoals men moet toegeven, aanzienlijke vaagheid in de schatting. Cijfers zijn over het algemeen het punt waar de geesten verschillen. Er was en is nog steeds een felle discussie over het aantal doden in het apocalyptische hellevuur van Dresden. Alsof de kwantiteit zou kunnen omslaan in kwaliteit (10).

Het aantal lichamen lijkt te beslissen of dit een oorlogsmisdaad is of een legitieme oorlogshandeling. In de jaren zestig van de vorige eeuw circuleerden naar schatting ongeveer 200.000 doden in het voormalige Florence aan de Elbe in de hoofdstroom via het Hamburgse tijdschrift Der Spiegel en via DIE ZEIT. In de loop van de decennia heeft dit getal van zes cijfers echter een sociale achteruitgang gekend en wordt nu alleen nog gepresenteerd door groepen uit het rechtse politieke spectrum. Om een einde te maken aan de onwaardige veiling voor de doden van Dresden, richtte de burgemeester van Dresden, Ingolf Roßberg, in 2004 een commissie van historici op, die nu de exacte cijfers moest bepalen. De resultaten waren beschikbaar in 2008 (11),

en de studie gaat ervan uit dat het aantal slachtoffers 18.000-25.000 zal bedragen. Dit is niet echt overtuigend. Want historici gaan ervan uit dat alle slachtoffers precies en in vreedstijd door de politie en de reddingsdiensten kunnen worden geïdentificeerd. Met de beste wil van de wereld is het onbegrijpelijk dat in de hopeloze chaos die al voor de nacht van het bombardement in Dresden heerste, iedereen de tijd en de vrije tijd had kunnen hebben om een ontspannen autopsie uit te voeren en te vergelijken met eventuele onbetaalde identiteitskaarten. De mensen waren verbrand met hun persoonlijke identiteitspapieren. Ze waren niet meer herkenbaar als individuen. Door het grote aantal doden werd er zelfs een regelrechte massa-brandstapel opgericht en in brand gestoken. Wie heeft ook de honderdduizenden vluchtelingen kunnen identificeren?

De andere vraag is: waarom werd Dresden met de grond gelijk gemaakt toen het einde van de oorlog nog maar een paar maanden op zich liet wachten? Een jonge historicus in de Berlijnse Tagesspiegel geeft momenteel antwoord op deze vraag: Dresden was in militaire zin uiterst relevant (12). Dresden was van groot belang geweest als militair centrum. Het was de plaats van een wapenindustrie die belangrijk was voor de oorlogsinspanning. Dresden was gepland als de laatste nazi-fort en daarom had de uitroeiing van Dresden de oorlog enorm verkort. De jongeman verwijst uiteraard naar een essay van de militaire historicus Rolf-Dieter Müller in de reeds genoemde bloemlezing van de Historische Commissie (11).

Müller verwerpt eigenlijk de bewering dat Dresdens militaire belang voor de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog eerder dan dat hij deze stelling daadwerkelijk onderbouwt. Op 1 januari 1945 hadden de nazi's Dresden tot "versterkt gebied" verklaard. Dat betekent dat de inwoners van Dresden, net als in Breslau, eenvoudigweg uit hun eigen stad zouden worden verjaagd en bij een sovjetinvasie een slopende huis-aan-huis-strijd zouden ontketenen, met andere woorden een terugverdientijd voor Stalingrad. Wie deze stadsoorlog aan Duitse zijde had moeten leiden, blijft echter onduidelijk. Met een SS-afdeling had de laatste serieuze nazi-Duitse troepenmacht net het gebied van Dresden verlaten voor Oostenrijk. In plaats daarvan was Dresden overbevolkt met "soldaten, herstellende, zakenreizigers, etc., zodat de accommodaties in kazernes, scholen en gymnastiekzalen onvoldoende waren. (14).

Anders is de verwarring van competenties die in het nazi-imperium zelfs in vreedstijd berucht overheerst. Want de vesting Dresden "had niet eens zijn eigen voertuigen en bleef afhankelijk van het laten horen van zijn materiële eisen in het oerwoud van verantwoordelijkheden". (15) Wat kan er nog meer uit Dresden zijn voortgekomen op het gebied van de nazi-Duitse ervaring? De nazi's en SS'ers hadden zich al lang klaargestoomd voor Zuid-Amerika en al in augustus 1944 had de nazi-

leiding de Duitse economie opdracht gegeven om haar geld zo snel mogelijk via de Bazelse Bank voor Internationale Nederzettingen naar veilige buitenlandse landen over te hevelen. Vanuit het oogpunt van de nazi's was de oorlog allang voorbij (16). Wat konden de Volkssturm-eenheden uit Dresden, die ziek waren met de voet en "herstellende" waren, nog meer doen om de situatie te veranderen? Hoe konden deze amateurtroepen de oorlog kunstmatig verlengen? Ze zouden niet eens sparringpartners zijn geweest tegen de goed ingeefende Oekraïense Rode Legereenheden.

Feit blijft: de aanval op Dresden was militair en strategisch gezien absoluut zinloos. Iemand die al op de grond ligt schoppen is onfatsoenlijk, om het in de logica van het schoolplein te zetten. Tot slot moet de vraag worden beantwoord: was de vernietiging van Dresden door brand in overeenstemming met het internationaal recht, het krijgsrecht of welk rechtssysteem dan ook van kracht? Handig is hier het essay van een wetenschapper van de elitaire Washington Georgetown University (17).

Eric Langenbacher kijkt naar de omvang van de geallieerde bombardementen voor het hele Duitse Rijk. In totaal is er in de Tweede Wereldoorlog 2,7 miljoen ton bommen over Duitsland gegoten. 3,6 miljoen huizen werden verwoest, waardoor 7,5 miljoen mensen dakloos werden. Onder de bommenslachtoffers waren vrouwen, kinderen en ouderen duidelijk oververtegenwoordigd. Zoals reeds vermeld, waren de moeilijkste schoppen toen Duitsland al op de grond lag: 72 procent van alle bommen die door Amerikaanse bommenwerpers op Duitsland werden gedropt, werden in de laatste tien maanden van de oorlog toegediend. En de naoorlogse Amerikaanse Bombing Survey stelt dat de bombardementen vooral gericht waren tegen industrieën die niet belangrijk waren voor de oorlog, namelijk de consumptiegoederenindustrie, wat in die magere tijden alleen maar kon betekenen: het leveren van voedsel en kleding aan de bevolking. Met andere woorden, het waren niet de pantsers die in de eerste plaats door de bommentapijten werden neergeslagen, maar die gebieden die essentieel waren voor het acute voortbestaan van de niet-betrokken burgerbevolking. Met andere woorden: de "normale" bevolking werd massaal in haar bestaan bedreigd. Dokters, brandweerlieden en paramedici werden neergehaald door laagvliegende vliegtuigen, maar ook gewone burgers werden het doelwit van militair zinloze aanvallen. Een "grappige" geallieerde kleiduif die als het ware op onberispelijke burgers schiet. Oude mensen, zieke mensen, vrouwen, Hitler's vaccins.

De Conventie van Genève van 1864 verbood duidelijk aanvallen op vijandelijke medische voorzieningen. In artikel 23 van het Verdrag van Den Haag van 1907 staat duidelijk: "Luchtbombardementen die bedoeld zijn om de burgerbevolking te terroriseren of om niet-militaire

eigendommen te vernielen of te beschadigen, of om niet-strijders te verwonden, zijn verboden". (18) Artikel 25 veroordeelt de aanval op onverdedigde steden, dorpen en gebouwen. Het Verdrag van Den Haag is nooit volledig geratificeerd, maar stelt wel al normen. De aanklagers van het Tribunaal voor Oorlogsmisdaden van Neurenberg waren zich er terdege van bewust dat hun eigen terroristische bomaanslag op Duitsland niet legaal was. De beruchte nazi-bombardementen op Guernica, Londen, Coventry, Warschau of Minsk zijn niet als aanklacht opgenomen. Want dat zou een boemerang zijn geweest tegen de Westerse machten. Zo verklaarde de hoofdaanklager van de VS, Robert H. Jackson, in het openbaar: "Deze kwestie zou neerkomen op een oproep tot tegenbeschuldigingen, die niet nuttig zouden zijn geweest in het proces". (19)

Maar dit mag ons er niet van weerhouden om op dit punt een beslissende aanklacht tegen de nazi-terreur in te dienen bij het Neurenbergse Tribunaal voor Oorlogsmisdaden. Principe 6(b) luidt: "Schending van de wetten en gebruiken van de oorlog". Dergelijke schendingen omvatten ... moord, mishandeling of deportatie voor slavenarbeid ... de moedwillige vernietiging van steden, markten of dorpen of elke verwoesting die niet door militaire noodzaak wordt gerechtvaardigd. (20)

Als we ervan uitgaan dat een wettelijke norm universeel geldig is, dan is een dergelijke aanklacht natuurlijk ook van toepassing op de wreedheden die door de Amerikaanse en Britse bommenwerpersverenigingen zijn begaan. Of beweren de Verenigde Staten dat er sprake is van een juridisch uitzonderlijk karakter volgens de slogan van de oude Romeinen: Quod licet Iovi, non decet bovi, d.w.z.: wat Jupiter mag, is verre van geschikt voor de os? We zullen waarschijnlijk tevergeefs wachten op een antwoord op deze vraag. Eric Langenbacher van de Universiteit van Georgetown komt tot een ondubbelzinnige conclusie: "De bombardementen op Duitse steden tijdens de Tweede Wereldoorlog waren duidelijk in strijd met het internationaal recht, de militaire ethiek en de oorlogsconventies. (21)

Nu is "militaire ethiek" in onze ogen een contradictio in terminis. En ook de conventie van de oorlog is een code waar niemand zich aan houdt. Papier is geduldig. De dagen van de dappere feodale kabinetsoorlog zijn al lang voorbij. We leven in een tijdperk van totale oorlog. De industriële vernietiging van goederen en mensen. Wat Dresden is aangedaan, is nu gedaan met Bagdad, Kabul of Jemen. De logica van de totale oorlog loopt als een rode draad door de recente geschiedenis. En door onze passiviteit laten we het elke dag opnieuw gebeuren. Alles wat zonder weerstand wordt getolereerd is mogelijk en haalbaar. Wanneer de westerse "defensie"-alliantie NAVO nu de generale repetitie voor de volgende Total War met de Defender 2020 op Duitse bodem voert, moeten we de burgers duidelijk maken dat we niet nog een bloedbad onder de burgers zullen toestaan. Het

bagatelliseren van gepleegde misdaden zoals het bombardement van Dresden achteraf via een smakeloze lichaamstelling of via ernstige vervalsing van de geschiedenis moet de komende oorlogen alleen maar smakelijker maken voor ons. De volgende oorlog begint met de strijd om de interpretatie van vroegere oorlogen.

Addendum: De familie Koch overleeft de brand in Dresden en baant zich een weg naar Jena. Hier wordt de tienjarige Helmut Koch door Amerikaanse soldaten gedwongen om munitie uit de Wehrmachtvoorraden onschadelijk te maken. Als Helmut probeert te ontsnappen, wordt hij eerst weer gevangen genomen en slaan de GI's zijn tanden eruit. Hij ontsnapt weer en wordt beschoten door Amerikaanse laagvliegende vliegtuigen terwijl hij onderdak zoekt onder een rots. Hij kan ontsnappen wanneer de aandacht van de laagvliegende vliegtuigen gericht is op een naderende reizigerstrein. Helmut is niet eerder van de richel ontsnapt dan dat hij naar beneden valt. Een Hollywood actiethriller geschreven door het echte leven. En zo gebeurde het met veel mensen in die tijd.

De familie Jäger keert terug naar Hamburg. Heino Jäger wordt in het begin van de jaren zeventig (22) een zeer populair cabaretier in Noord-Duitsland. Zijn macabere en absurde schetsen ("Lebensberatungspraxis Dr. Jäger") werden via de Norddeutscher Rundfunk bij een breed publiek bekend. Ze leverden hem de bewondering op van cabaretiercollega's als Hanns Dieter Hüsch. Maar zijn extreme alcoholconsumptie leidt tot het ontstaan van dementie. Heino Jäger komt veel te vroeg in een bejaardenhuis in Bad Segeberg om het leven. Op dat moment was er geen psychologische behandeling voor posttraumatische stressstoornissen voor deze geesteszieken die gewond waren geraakt door de bombardementen in Dresden.

En deze slachtoffers van de nachten van de bombardementen werden ook niet in de statistieken opgenomen.

Bronnen en aantekeningen:

1. Zitiert aus Walter Kempowski: Der rote Hahn. Dresden im Februar 1945. München 2001. S. 18
2. a.a.O., S.24
3. a.a.O., S.28
4. Jörg Friedrich: Der Brand. Deutschland im Bombenkrieg 1940-1945. München 2002. S.359
5. ebenfalls S.359
6. a.a.O., S.361
7. <https://www.spiegel.de/spiegel/print/d-13531696.html>

8. a.a.O., S.362
9. a.a.O., S.363
10. <https://www.welt.de/geschichte/zweiter-weltkrieg/article205780481/Dresden-1945-So-instrumentalisiert-der-AfD-Vorsitzende-die-Bomben-Opfer.html>
11. Rolf-Dieter Müller/ Nicole Schönherr/ Thomas Widera (Hg.): Die Zerstörung Dresdens 13. Bis 15. Februar 1945. Gutachten und Ergebnisse der Dresdner Historikerkommission zur Ermittlung der Opferzahlen. Göttingen 2010
12. a.a.O., S.75ff; Rolf-Dieter Müller: Die militärische Bedeutung Dresdens im Frühjahr 1945 und die Auswirkungen der alliierten Luftangriffe.
13. <https://www.tagesspiegel.de/politik/75-jahre-dresdner-bombennacht-die-afd-versucht-den-opfer-mythos-wiederzubeleben/25539616.html>
14. a.a.O., S.79
15. ebd.
16. Hermann Ploppa: Der Griff nach Eurasien – Die Hintergründe des ewigen Krieges gegen Russland. Marburg 2019
17. Eric Langenbacher: Die Alliierten im Zweiten Weltkrieg: das angloamerikanische Bombardement deutscher Städte. In: Adam Jones (Hg.): Völkermord, Kriegsverbrechen und der Westen. Berlin 2005. S.134ff
18. a.a.O, S.146
19. a.a.O., S.151
20. a.a.O., S.153
21. a.a.O., S.154
22. <https://www.youtube.com/watch?v=h1aCh-l4E18>

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om te publiceren.

+++

Afbeeldingsreferentie: wikicommons: Photo_library_df_ps_0000010_View_of_the_city_tower

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over de ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:
<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK

BitCoin-adres: